

**T.C. YENİ YÜZYIL
ÜNİVERSİTESİ**
İstanbul

T.C. İSTANBUL YENİ YÜZYIL ÜNİVERSİTESİ

FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

LİSANS MÜFREDAT PROGRAMI

DERS İÇERİKLERİ

BİRİNCİ YIL, BİRİNCİ YARIYIL

Ders Kodu	Ders Adı	Teori	Uygulama	Kredi	AKTS
-----------	----------	-------	----------	-------	------

ATA 151 Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I (2 0 2) 2

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

1. Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılmakta olduğunu gören Türk Milleti'nin her bakımdan müstakil bir devlet kurmak ve modern bir toplum yaratmak için giriştiği Kurtuluş Savaşı'nı nasıl ve hangi şartlar altında gerçekleştirdiğini;
2. Yeni devletin kurulmasında ve çağdaş toplumun yaratılmasında esas olan inkılâplar ile karşılaşılan sorunların çözümünde takip edilen metotları, uygulamaları ve sonuçlarının neler olduğunu;
3. Cumhuriyetin ve cumhuriyet ile gelen yüksek değerlerin istiklâl ve istikbal için nelediğini içerdığını bir bütünlük içinde ve sistematik bir yapıda üniversite gençliğine anlatmak ve bu değerlere sahip çıkmalarının gelecek için olmazsa olmaz gerçeğini ortaya koymaktır.

ENG 151 İngilizce I (3 0 3) 3

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu dersin amacı, İngilizceyi bir meslek dili olarak öğretmektir. Bunun için İngilizce dil ve edebiyat terminolojisi kullanılır.

TDE 101 Türk Edebiyatına Giriş (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Türk Edebiyatına Giriş dersinde, Türk Edebiyatına genel bir bakış, edebiyat nedir? Edebiyat araştırmalarında başvurulacak kaynaklar ve yöntemler, Türk Edebiyat tarihinin sınıflandırılması, klasik edebiyatımız ve özellikleri, XIII. yüzyıla kadar Türk Edebiyatı, Klasik edebiyatta nazım şekilleri, klasik edebiyatta türler, aruz vezni, halk edebiyatında nazım şekilleri ve türleri, Halk edebiyatında nesir, halk hikâyeleri, masallar, seyirlik oyunlar, XIV. yüzyıl Türk

Edebiyatı, XV. yüzyıl Türk Edebiyatı, XVI-XIX yüzyıl Türk edebiyatı (yazar-şair-eser-tezkireler), ana hatlarıyla batılılaşma ve Cumhuriyet dönemi edebiyatımız konuları üzerinde durulur.

TDE 103 Türkiye Türkçesi I (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Dilin tanımı, mahiyeti, yeryüzünde dillerin sınıflandırılması, dil aileleri, dil grupları, Türkçenin yeri, yazı dili, konuşma dili ve özellikleri, Türk dilinin tarihi devreleri, Türkçenin zaman ve mekân boyutları, Türk yazı dilinin tarihi devreleri, Eski Türkçe, Orta Türkçe, Doğu, Kuzey ve Batı Türkçesi ve bu devrelerin genel özellikleri, Eski Anadolu Türkçesi, Osmanlı Türkçesi ve Türkiye Türkçesinin genel özellikleri üzerinde durulacaktır.

Derste işlenecek diğer konular ise şu şekildedir: Türkçenin dil bilgisi, tanımı ve bölümleri hakkında genel bilgiler, ses bilgisi, sesler, alfabe, ünlü, ünsüz seslerin özellikleri, Türkçedeki sesler, ünlü ve ünsüzlerin özellikleri, Türkçedeki ses olayları, ses düşmesi, türemesi, benzeşme, aykırılışma gibi, Türkçe kelimelerin özellikleri, Türkçedeki ses uyumları, ünlü-ünlü, ünlü-ünsüz, ünsüz-ünsüz uyumları, Türkçedeki ses değişimleri ve TDK yazım kılavuzunun incelenmesi.

TDE 105 Osmanlı Türkçesi I (3 0 3) 5

Dersin Amacı, kapsamı ve içeriği:

Bu ders öğrencilere Osmanlı Türkçesiyle yazma, okuma ve Osmanlı Türkçesinin alfabesini öğretmeyi hedefler. Derste işlenecek konular şu şekildedir: Osmanlı Türkçesinin genel yapısı, Osmanlı Türkçesinin temel bilgileri, Osmanlı Türkçesinin yazım kuralları, yazma, okuma ve metin çalışmaları, ödev çalışmalarıyla yazma ve okuma tekniğini geliştirmek.

TDE107 Türk Dili Tarihi I (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Türk dilinin kökeniyle ilgili konularda bilgi vermek, Türk dilinin tarihsel dönemlerini ve bu dönemlere ait eserleri, yazarları tanıtmaktır. Konu başlıkları şu şekildedir: Türkçenin kökeni meselesi, dünyadaki diller, Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri, Altay Dil Teorisi, teorinin içeriği, teorilerle ilgili görüşler, yapılan araştırmalar ve araştırmacılar, Konuyla ilgili kaynaklar, Türklerin ana yurdu, Türklerin yaşadığı coğrafya, Türklerin en eski komşuları, en eski kültürler, tarihi Türk dilinin dönemleri, dönemlerle ilgili kısa bilgiler, Proto-Türkçe dönemi, Sümerce-Türkçe ilişkisi, Yakutça-Türkçe ilişkisi, Hunlar ve Türkçe.

Bu genel bilgilerden sonra da şu konular işlenecektir: Eski Türkçe dönemi, Köktürkler ve Türkçe, Kök Türk dönemine ait yadigârlar, alfabe, dil özelliği ve kaynaklar, Ogur ve Bulgar Türkleri, Bulgarlar ve Türk dili, Tuna ve İdil Bulgarları ve Türk dili, eserler ve dil özellikleri. Uygur dönemi, Uygurlar ve Türkçe, Uygur Türkçesinin alfabesi ve dil özellikleri, eserler ve kaynaklar, Karahanlı Türkçesinin, tarihçesi, eserleri ve dil özellikleri.

BİRİNCİ YIL, İKİNCİ YARIYIL

ATA 152 Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II (2 0 2) 2

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

1. Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılmakta olduğunu gören Türk Milleti'nin her bakımdan müstakil bir devlet kurmak ve modern bir toplum yaratmak için giriştiği Kurtuluş Savaşı'nı nasıl ve hangi şartlar altında gerçekleştirdiğini;
2. Yeni devletin kurulmasında ve çağdaş toplumun yaratılmasında esas olan inkılâplar ile karşılaşılan sorunların çözümünde takip edilen metotları, uygulamaları ve sonuçlarının neler olduğunu;
3. Cumhuriyetin ve cumhuriyet ile gelen yüksek değerlerin istiklâl ve istikbal için nelemi içerdiğini bir bütünlük içinde ve sistematik bir yapıda üniversite gençliğine anlatmak ve bu değerlere sahip çıkmalarının gelecek için olmazsa olmaz gerçeğini ortaya koymaktır.

ENG 102 İngilizce II (3 0 3) 3

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu dersin amacı, İngilizceyi bir meslek dili olarak öğretmektir. Bunun için İngilizce dil ve edebiyat terminolojisi kullanılır.

TDE 102 Türkçe-Kompozisyon (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Ana dili Türkçeyi doğru ve güzel kullanabilme yeteneğini kazandırmaktır. Dil, diller ve Türk dili, ses bilgisi ve kuralları, kelime türleri, yazılı ve sözlü anlatım türleri, düzgün ve etkili dil kullanımının temel ilkeleri, Türkçe kompozisyon dersine genel giriş, doğru yazma ve konuşma uygulamaları, dilin tanımı, dilekçe yazma ve özet çıkartma kuralları, dil kültür ilişkisi, Türkçenin sözlü ve yazılı anlatımını geliştirmek, dersin amacıdır. Bu amaca ulaşmak için Türkçenin en başarılı ürünleri kullanılır. Türkçenin vurgu ve tonlamayı anlam ayırıcı olarak kullanma yolları tanıtılır. Konuşma dilinde kişilere bolca yardımcı dokunan vurgu ve tonlama ile beden dilinin, yerlerini, yazı dilindeki yazım ilkeleri ve noktalama işaretlerine bırakışları konu edilir. Doğru yazma ve konuşma uygulamaları, vurgu ve tonlama, yazım (imlâ) ve noktalama, kompozisyon ile ilgili genel bilgiler, plan, anlatım türleri (üslup), Türkçede anlatım ve çeşitli anlatım bozuklukları, yazılı kompozisyon türleri (tutanak, mektup, deneme, fıkra, makale, eleştiri, gezi, sohbet, röportaj, nutuk), bilimsel yazıların hazırlanmasında uygulanacak kurallar, tartışmaya dayalı anlatım türleri (tartışma, panel, forum, açık oturum), görüşmeye dayalı anlatım türleri (konferans, sempozyum, kongre) üzerinde durulur.

TDE 104 Türkiye Türkçesi II (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu ders Türkçenin yapı bilgisini öğretmeyi amaçlar. Derste ise şu konular üzerinde durulacaktır: kelime tanımı ve özellikleri; yapı bakımından kelimeler, ses yapısı, şekil yapısı, şekil

yapısının bölümleri, kelime kökleri ve özellikleri, ekler ve özellikleri. isim kökleri, fiil kökleri, yapım ekleri çekim ekleri ve özellikleri, Türkçede kök fiiller ve kelimelerimizin türetilmesindeki mantık, isimlerin gramer kategorileri, fiillerin gramer kategorileri ve özellikleri, yardımcı sesler, isimden isim yapma ekleri, isimden fiil yapma ekleri, fiilden isim yapma ekleri, fiilden fiil yapma ekleri, yapım ekleriyle ilgili kelime tahlilleri, dilde yeni kavramları karşılama yöntemleri.

Ayrıca bu derste anlam ve görev bakımından kelimeler, çeşitleri ve özellikleri, isimler, cins ve özel isimler, isim çekimi, iyelik, çokluk, hal ve soru eklerinin incelenmesi sıfatlar, çeşitleri, örnekler. zarflar çeşitleri, zamirler konuları da anlatılacaktır. Yapı bilgisi ile ilgili örnek alıştırmalar uygulanır.

TDE 106 Osmanlı Türkçesi II (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu ders öğrencilere 19. ve 20. yüzyıllarda Osmanlı Türkçesiyle yazılmış metinleri okumayı ve yazmayı amaçlar.

Dersin konuları: Metin okuma, Osmanlı Türkçesinin yapısı. Osmanlı Türkçesinin gramer özellikleri, yazma, okuma ve metin çalışmaları, ödev çalışmalarıyla yazma ve okuma tekniğini geliştirme.

TDE108 Türk Dili Tarihi II (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Erken devirlerde yazı dili olma başarısı gösteren Türkçe, tarihten günümüze birçok alfabe ile yazılmış, çok geniş coğrafyada kullanılmıştır. Bu dönem derslerinde, Türk dilinin tarihsel dönemlerinin devamı. Orta Türkçe, Yeni Türkçe dönemlerine genel bakış, dönemlere ait yazı dilinin metinler ve eserlerle öğretilmesi, yazarların tanıtılması, günümüz Türk lehçeleri, Türk lehçelerini tasnif denemeleri, Türkçenin ses tarihine genel bir bakış ve bu konularla ilgili bilgi vermek amaçlanmaktadır.

Orta Türkçe dönemi, Kuzey-Doğu ve Batı Türkçesinin meydana gelmesi, Kuzey-Doğu Türkçesinin yayıldığı alan ve lehçeler, Harezmi-Altınordu Türkçesi dönemi, alfabe, eserler, dil özelliği, Kıpçak Türkçesi dönemi ve eserleri, Memlûk-Kıpçak Türkçesi dönemi ve eserleri, Çağatay Türkçesi dönemi ve eserleri, dil özellikleri, Batı Türkçesi. Batı Türkçesinin doğuşu, Batı Türkçesinin dönemleri, Eski Oğuz Türkçesi, dönemin eserleri, dil özellikleri, Osmanlı Türkçesi, dönemin eserleri ve dil özellikleri konuları üzerinde durulur.

20-21. yüzyıl Türk Dünyası, günümüzde Türklerin yayıldığı alanlar, Modern Türk Lehçelerinin doğuşu, Güney-Batı Türkçesi lehçeleri, kullanıcıları, dil özelliği, Kuzey-Batı Türkçesi Lehçeleri, kullanıcıları, dil özelliği, Kuzey-Doğu Türkçesi Lehçeleri, kullanıcıları, dil özelliği, Güney-Doğu Türkçesi Lehçeleri, kullanıcıları, dil özelliği konularında bilgilendirme yapılır.

İKİNCİ YIL, ÜÇÜNCÜ YARIYIL

TDE 201 Eski Türk Edebiyatı I (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Eski Türk Edebiyatı-I dersinin amacı Eski Türk edebiyatının kaynaklarını ve genel hususiyetlerini öğretmek ve Karahanlı, Anadolu Selçuklu ve ilk dönem Osmanlı edebiyatını şair ve eserleriyle tanıtmaktır.

Eski Türk Edebiyatı-I dersinde, Türk Edebiyatının kaynakları, tezkireler, divan ve tertip hususiyetleri, eski Türk edebiyatının isimlendirilişi ve metin şerhi hususlarında aydınlatıcı bilgi verildikten sonra Karahanlı dönemi, Anadolu Selçuklu Devleti dönemi şairlerinin hayatları, eserleri ve edebî kişilikleri anlatılacaktır. İlk dönem Osmanlı edebiyatı (13 ve 14. yüzyıl)'nın genel özellikleri ve temsilcileri tanıtılacaktır.

Dersin içeriğini şu konular teşkil eder: Eski Türk Edebiyatının kaynakları, tezkireler, divan ve tertip hususiyetleri, klasik Türk edebiyatının isimlendirilişi, metin şerhi, Karahanlı dönemi edebiyatı (Balasagunlu Yûsuf, Kaşgarlı Mahmûd), Karahanlı Dönemi Edebiyatı (Edib Ahmed, Ahmed-i Yesevî, Hakîm Süleyman Ata), Anadolu Selçuklu Devleti Dönemi (Hacı Bektaş-ı Velî), Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, Sultan Veled: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler Hoca Dehhânî: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler, XIV. yüzyıl Osmanlı edebiyatı (Şeyyâd Hamza, Ahmed Fakîh), Gülşehrî: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler Kadî Burhaneddîn: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler, Âşık Paşa: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler, Ahmedî: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler.

TDE 203 Türkiye Türkçesi III (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu derste, Türkçede fiiller, özellikleri ve çeşitli sınıflandırılma şekilleri, fiil çekimi, şahıs ekleri, şekil ve zaman ekleri, bildirme kiplerini, tasarlama kipleri, emir kipi ve özellikleri konularının öğretilmesi amaçlanır.

Dersin diğer konu başlıkları ise şu şekildedir: isim fiili, çekimi ve işlevleri, fiillerin birleşik çekimleri, hikâye, rivayet, şart çekimleri, katmerli birleşik çekim, sıfat-fiiller, tek tek incelenmesi, zarf-fiiller, Türkçede görevli kelimeler, edatlar ve sınıflandırılması, edatların işlevlerine göre incelenmesi, TDK Türkçe sözlük ve diğer kaynaklardan Türkçedeki Türkçe asıllı ve alıntı kelimelerin incelenmesi.

TDE 205 Osmanlı Türkçesi III (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu ders öğrencilere Osmanlı Türkçesindeki Arapça yapıları öğretmeyi amaçlar. Dersin içeriğinde ise şu konular vardır: Osmanlı Türkçesindeki Arapça gramer kuralları, Osmanlı Türkçesindeki Arapça kelime grupları, Osmanlı Türkçesinin Gramer özellikleri, Osmanlı Türk-

çesinde Arapça şekiller, Ödev çalışmalarıyla yazma ve okuma tekniğini geliştirme. (19. yy Arapça şekiller)

TDE 207 Türk Halk Edebiyatı I (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Dersin amacı Türk halk şiiri nazım biçimleri ve türlerini işleyerek Türk kültürünün zenginliklerini tanıtmaktır. İşlenecek konular bakımından dersin içeriği ise şu şekildedir: Türk Halk Edebiyatı kavramı tanımı ve kapsamı, Türk Halk Edebiyatı hakkında genel bilgiler, Türk Halk Bilimi'nin tanımı ve tarihçesi, diğer bilimlerle olan ilişkisi, Halk nazmı ve halk nesri kavramlarının izahı, (Halk şiiri nazım biçimleri ve türleri, Âşık Edebiyatı nazım biçimleri ve türlerinin örneklerle açıklanması) halk şiiri nazım biçimleri ve türleri, anonim halk şiiri nazım biçimleri: mâni, türkü. Âşık edebiyatı nazım biçimleri: koşma, semai, varsağı, destan, güzelleme, taşlama, koçaklama, ağıt. Tekke edebiyatı nazım türleri: ilâhi, nefes, nutuk, devriye, şathiyyât-ı sofiyâne. Aruz ölçüsüyle yazılan halk şiiri nazım biçimleri: divan, semai, kalenderî. Âşık edebiyatı nazım biçimleri ve türleri: selis, satranç, vezni-i âhar.

TDE 209 Yeni Türk Edebiyatı I (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Türk toplumunun modernleşme sürecinin başlangıcı olan Tanzimat Fermanından itibaren toplum yapısında meydana gelen değişimler ve bunun edebiyata yansması sonucunda ortaya çıkan yeni edebî türler ve şekillerin incelenip değerlendirilmesidir. Söz konusu yeni tür ve şekillerde eser veren şair ve yazarların tanıtılması, eserlerinden örnekler verilmesi ve metin çözümlemeleri yapılması da bu dersin amaçlarındandır. Tanzimat devri Türk edebiyatının önde gelen şair ve yazarların eserlerinden seçilen metinler üzerinde yapılan çözümlemelerle Türk edebiyatının Batılılaşma doğrultusunda kazandığı yeni üslup ve ifade şekilleri gösterilmeye çalışılacaktır.

Bu ders kapsam olarak Tanzimat Fermanının (1839) ilanından Servet-i Fünûn (1896) dönemine kadar olan devreyi içine almaktadır. Genel itibarıyla konu başlıkları ise şöyledir: Genel hatları ile Osmanlı Devletinin batılılaşma süreci, Tanzimat ve Islahat Fermanları, Batılılaşma süreciyle birlikte Türk toplumunda meydana gelen değişiklikler ve bunun Türk edebiyatına yansması, İstanbul'da değişen hayat, Yeni Türk edebiyatının ilk temsilcilerinden İbrahim Şinasi'nin şiirleri ve Türk şiirine getirdiği yenilikler. Şinasi'nin şiiri dışındaki eserleri, dil çalışmaları ve gazeteciliği, Ziya Paşa'nın edebî kişiliği, Harabat Mukaddimesi, şiirleri ve şiirlerinden örnek çözümleme çalışması. Ziya Paşa'nın Şiir ve İnşa makalesini çözümleme çalışması, Namık Kemal'in edebî kişiliği, edebiyat anlayışı, Türk Edebiyatındaki yeri, şiirlerinin devreleri. Namık Kemal'in şiirlerinden örnek metin çözümleme çalışması. Abdülhak Hamid Tarhan'ın şiir anlayışı ve eserleri üzerine genel değerlendirme. Recaizade Mahmut Ekrem'in edebî kişiliği ve şiirlerinden örnek metin çözümleme çalışması.

İKİNCİ YIL, DÖRDÜNCÜ YARIYIL

TDE 202 Eski Türk Edebiyatı II (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Eski Türk Edebiyatı II dersinin amacı, XV. yüzyıl Çağatay edebiyatı. Azeri edebiyatı ve Osmanlı edebiyatı; XVI. yüzyıl Çağatay ve Azeri edebiyatlarını şairleri ve önemli eserleriyle birlikte tanıtmaktır. XV. yüzyıl Çağatay Edebiyatı (Ali Şîr Nevâî), XV. yüzyıl Azerî edebiyatı. XV. yüzyıl Osmanlı edebiyatı (Ahmed-i Dâî, Şeyhî, Ahmet Paşa, Necati Bey, Avnî), XV. yüzyıl Osmanlı Sahası Mesnevî Edebiyatı (Süleyman Çelebi), XVI. yüzyıl Çağatay Edebiyatı, XVI. yüzyıl Azerî Edebiyatı ve Fuzûlî dersin ana başlıklarıdır. Yüzyılların siyasî, içtimaî durumları hakkında kısaca bilgi verildikten sonra edebî yapısına temas edilir ve dönemin önemli şairlerinin hayatları, eserleri, edebî kişilikleri ve eserlerinden örnek metinler seçilerek işlenir.

Dersin diğer konu başlıkları ise şöyledir: XV. yüzyıl Çağatay Edebiyatı, Ali Şîr Nevâî: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler. XV. yüzyıl Azerî edebiyatı, XV. yüzyıl Osmanlı edebiyatı (Ahmed-i Dâî). Şeyhî: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler. Ahmed Paşa: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler. Necâtî Bey: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler. Avnî: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler. Karamanlı Nizâmî, Hamdullah Hamdî, Zeynep Hanım, Mihrî Hatun, XV. yüzyıl Osmanlı Sahası Mesnevî Edebiyatı (Süleyman Çelebi). Yazıcıoğlu Mehmed: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler. Hatiboğlu: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler. XVI. yüzyıl Çağatay Edebiyatı. XVI. yüzyıl Azerî Edebiyatı, Fuzûlî: hayatı, eserleri, edebî kişiliği. Fuzûlî: şiirlerinden seçmeler.

TDE 204 Türkiye Türkçesi IV (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu dersin amacı Türkçenin söz dizimini ve mantığını özellikleriyle birlikte kavratmaktır. Dersin ana başlıkları şu şekildedir: Türkçe söz dizimi üzerinde yapılan çalışmaların incelenmesi, Türkçe söz diziminin ana kanunları, Türkçede kelime grupları, tekrarlar, bağlama grubu, sıfat tamlaması, iyelik grubu, isim tamlaması, sayı grubu, kısaltma grupları, edat grubu, isim-fiil grubu, sıfat-fiil grubu, zarf-fiil grubu vb. üzerinde tahliller. Cümle, tanımı ve öğeleri üzerinde alıştırmalar. Cümle çeşitleri, yapı bakımından cümle çeşitleri ve diğer sınıflandırmalar. Sade ve birleşik cümle ve tanımları.

Alıştırma kısmında ise: Cümle tahlilleri (Gençliğe Hitabe, Onuncu Yıl Nutku, İstiklal Marşı, İtri Şiiri ve örnek metinlerin ve cümlelerin tahlilleri), bozuk cümle örnekleri, Türkçenin gramerinin mantık ve felsefe bakımından değerlendirilmesi işlenecektir.

TDE 208 Türk Halk Edebiyatı II (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Dersin amacı, Türk destanları ve efsanelerini işlemek suretiyle Türk halk edebiyatının zenginliklerini tanıtmaktır. Türk Halk Edebiyatı II dersinde; Türk destanları ve efsaneleri metin tahlilleri yapılarak işlenecektir.

Dersin içeriği şu konu başlıkları ile özetlenebilir: Türk destanları hakkında genel bilgi, Türk destanlarının yayılma alanları, Türk destanlarının yapısı, Türk destanlarının sınıflandırılması (Alp Er Tunga Destanı, Şu Destanı, Ergenekon Destanı, Bozkurt Destanı, Göç Destanı, Türeyiş Destanı,), Türk destanlarının motif tahlili ve anlatım teknikleri, Oğuz Kağan Destanı'ndaki mitolojik unsurların açıklanması, efsane kavramı, efsanelerin sınıflandırılması, efsanelerin sosyal işlevleri, efsanelerin mitolojik alt yapısı. Türk Halk Edebiyatı alan araştırmalarının önemi, alan araştırmalarında kullanılan metot ve teknikler, gözlem metodu, mülakat metodu, derlemenin vasıfları, uygulamalı derleme örnekleri.

TDE 210 Yeni Türk Edebiyatı II (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu derste, Tanzimat sürecindeki Türk edebiyatında eser veren yazarlar ile eserleri ve dönemin edebi anlayışı ile bu anlayışa zemin hazırlayan hadiseler üzerinde durulacaktır. Dersin içeriğini oluşturan konu başlıkları şöyledir: Tanzimat devri Türk edebiyatında hikâye ve roman, Şemsettin Sami'nin "Taaşuk-u Talat ve Fitnat" romanının tahlili, Ahmet Midhat Efendi'nin "Felatun Bey ile Rakım Efendi" romanının tahlili, Namık Kemal'in "İntibah" romanının tahlili, Recaizade Ekrem'in "Araba Sevdası" romanının tahlili, Samipaşazade Sezaî'nin "Sergüzeşt" romanının tahlili, Tanzimat devri Türk edebiyatında tiyatro.

TDE 226 Tarihî Türk Şiveleri I (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu dersin amacı, öğrencilere Türkçenin ilk yazılı eserleri ile gramer yapısını kavratmak ve Göktürk Türkçesi ile Eski Uygur Türkçesini metinleri işleyerek tanıtmaktır. Dersin ana başlıklarını şu konular oluşturur:

Orhun Abidelerinin Türk dil ve kültüründeki önemi, bulunuşu, okunuşu, abidelerin dış yapısı ve içeriği hakkında bilgiler. Orhun Harfleri ve özellikleri. Kültigin Abidesi, güney ve doğu yüzlerinin kelimelerinin tahlili, içeriği. Tonyukuk Abidesi birinci ve ikinci taşların dil ve üslup bakımından incelenmesi. Eski Uygur Türkçesinin özellikleri. Uygur Harfleri, örnekleri, Uygurca yazılan eserler ve içerikleri. Aç Pars Hikâyesi ve Eski Türk Şiirinden örnekler (R. R. Arat).

ÜÇÜNCÜ YIL, BEŞİNCİ YARIYIL

TDE 301 Eski Türk Edebiyatı III (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Eski Türk Edebiyatı III dersinin amacı, XVI ve XVII. yüzyıl Türk edebiyatını her yönüyle öğrenciye tanıtmaktır. Bu yüzyıllarda yapılan uygulamalardan istifade etmenin yollarını öğrencilere öğretmektir. XVI. ve XVII. yüzyıl Türk edebiyatını şairleri, eserleri ve örnek şiirleriyle birlikte tanıtmaktır. Ayrıca XVII. yüzyılda ortaya çıkmış olan Sebk-i Hindî ve Hikemî tarzları öğretmektir. XVI. yüzyıl şairlerinden Bâkî, Rûhî, Muhibbî, Figânî ve Hubbî Hatun ve XVII. yüzyıldan Nâbî, Nefî, Ş. Yahyâ ve Nâilî tanıtılacaktır.

Derste işlenecek olan konular şu şekilde özetlenebilir:

XVI. yüzyıl Osmanlı sahası edebiyatı (Zâtî), Bâkî: hayatı, eserleri, edebi kişiliği, şiirlerinden seçmeler, Rûhî: hayatı, eserleri, edebi kişiliği, şiirlerinden seçmeler. Muhibbî: hayatı, eserleri, edebi kişiliği, şiirlerinden seçmeler, Figânî, Hubbî Hatun: hayatları, eserleri, edebi kişilikleri, şiirlerinden seçmeler. XVI. yüzyıl Osmanlı sahası mesnevîleri, aşk mesnevîleri. XVII. yüzyıla genel bakış, XVII. yüzyıl Çağatay edebiyatı. XVII. yüzyıl Azerî edebiyatı. XVII. yüzyıl Osmanlı edebiyatı. Sebk-i Hindî üslubu ve temsilcileri. Nâbî-hikemî tarz ve temsilcileri. Nef'î: hayatı, eserleri, edebi kişiliği, şiirlerinden seçmeler. Şeyhülislâm Yahyâ: hayatı, eserleri, edebi kişiliği, şiirlerinden seçmeler, Nâilî-i kadîm: hayatı, eserleri, edebi kişiliği, şiirlerinden seçmeler.

TDE 305 Yeni Türk Edebiyatı III (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Servet-i Fünûn ve Ara Nesil'in önde gelen şair ve yazarlarının eserlerinden seçilen metinler üzerinde yapılan çözümlemelerle Türk edebiyatının Batılılaşma doğrultusunda kazandığı yeni üslup ve ifade şekilleri gösterilmeye çalışılacaktır.

Batı etkisinde değişim ve gelişimini sürdüren Türk edebiyatının Servet-i Fünûn dönemi ve Ara Nesil olarak adlandırılan devresine mensup belli başlı şahsiyetlerin, biyografileri, eserlerinin tanıtılacak ve incelenecektir. Servet-i Fünûn Dergisi etrafında oluşan edebî hareketin yanı sıra bunun karşısında yer alan ve geleneği devam ettirme çabasında olan şair ve yazarlar da bu ders kapsamında ele alınacaktır.

Dersin ana başlıkları şu şekildedir:

Servet-i Fünûn edebiyatının oluşumu ve temsilcileri üzerine genel bir giriş, Servet-i Fünûn şiirinin gelişimi ve genel özellikleri, Tevfik Fikret'in Servet-i Fünûn içindeki yeri ve şiiri üzerine genel bir değerlendirme, şiir tahlilleri, Servet-i Fünûn edebiyatında hikâye ve roman, Ara Nesil edebiyatının oluşumu ve temsilcileri, metin incelemeleri.

TDE 307 Türk Halk Edebiyatı III (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Dersin amacı Türk halk hikâyeleri, masalları ve fıkralarını işlemek suretiyle Türk halk edebiyatının zenginliklerini tanıtmaktır. Türk Halk Edebiyatı III dersinde Türk halk hikâyeleri, Türk masalları ve fıkraları metin tahlilleri yapılarak incelenecektir.

Ders içeriğinde ise, masallar hakkında genel bilgiler, masalların kökleriyle ilgili görüşler, masal inceleme yöntemleri, Türk masallarının incelenmesi, hikâye kavramı, halk hikâyelerinin tasnifi ve diğer türlerle münasebetleri, halk hikâyelerinin dil, üslup, şekil özellikleri, Türk halk hikâyelerinden seçilmiş metinlerin incelenmesi, Dede Korkut Kitabı'nın üslup, yapı, toplumsal ve kültürel özelliklerinin incelenmesi, fıkraların tanımı, mahiyeti, fıkra tipleri ile Türk fıkralarını tasnif denemeleri gibi konular ele alınacaktır.

TDE 331 Eski Anadolu Türkçesi (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Türk dilinin XIII. yüzyıl ile XV. yüzyılın ikinci yarısını kapsayan ve Eski Anadolu Türkçesi olarak adlandırılan dönemde yazılan eserlerin okutulmasını ve metinlerden hareketle dönemin gramer yapısının öğretilmesini amaçlar.

Dersin içeriği ve bazı konu başlıkları şöyledir:

Eski Anadolu Türkçesi grameri, fonetik ve morfolojik hususiyetler, eski yazılı metinlerin tahlili, Eski Anadolu Türkçesi devresinin öğretilmesi. 13., 14., 15., yüzyıl müelliflerinin ve eserlerinin tanıtılması. Karışık dilli eserlerin özelliklerinin Eski Anadolu Türkçesinin gramer yapısının anlaşılması, ünlüler ve ünlülerin özelliklerinin öğretilmesi, dönemin el yazması eserleri hakkında bilgi verilmesi, eserlerden örnekler verilmesi.

Eski Anadolu Türkçesi metni Dede Korkut Hikâyeleri'nden eski yazılı örneklerin okunması, kelime ve dil bilgisi yapıları üzerinde durulması, Harname ve Yusuf u Züleyha Mesnevisi'nin incelenmesi, eski yazılı metnin okutulması, kelimeler ve gramer yapıları üzerinde durulması. Türk dilinin XIII. yüzyıl ile XV. yüzyılın ikinci yarısını kapsayan ve Eski Anadolu Türkçesi olarak adlandırılan dönemde yazılan eserlerin okutulması ve metinlerden hareketle dönemin dilbilgisinin öğretilmesi, Eski Anadolu Türkçesi grameri, fonetik ve morfolojik hususiyetler, eski yazılı metinlerin tahlili. Eski Anadolu Türkçesi hakkında genel bilgi, eski yazılı Eski Anadolu Türkçesi metinlerinden örnekler ve farklı yazı şekilleri, Eski Anadolu Türkçesinde partisip (ortaç) ve gerundium(ulaç)'lar, Eski Anadolu Türkçesinde isimler ve fiiller, 15. yüzyılın ikinci yarısında kaleme alınmış eserlerden örnekler, Hikmet-name'nin dil özellikleri, Eski Anadolu Türkçesindeki edat ve bağlaçlar, dönemin metinlerinden örnek yapımları, Süheyl ü Nevbahar ve Yusuf ile Zeliha Mesnevisi'nin incelenmesi, Dede Korkut Hikâyeleri.

ÜÇÜNCÜ YIL, ALTINCI YARIYIL

TDE 302 Eski Türk Edebiyatı IV (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu dersin amacı XVIII. ve XIX. yüzyıl Türk edebiyatını her yönüyle tanıtmaktır. Bu yüzyıllarda yapılan uygulamalardan istifade etmenin yollarını öğretmektir. XVIII. ve XIX. yüzyıl Türk edebiyatını şairleri, eserleri ve örnek şiirleriyle birlikte tanıtmaktır. Ayrıca XVIII. yüzyıl şairlerinden Nedim, Ragıp Paşa, Fıtnat Hanım, Seyyid Vehbi, Şeyh Galib; XIX. yüzyıldan Keçecizade İzzet Molla, Enderunlu Vasıf, Osman Şems tanıtılacaktır.

Derste işlenecek konuların alt başlıkları ise şöyledir:

XVIII. yüzyıla genel bakış, XVIII. yüzyıl Azerî sahası Türk edebiyatı, XVIII. yüzyıl Osmanlı sahası Türk edebiyatı, Nedîm: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, Nedîm: şiirlerinden seçmeler, Râgıb Paşa: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler. Râgıb Paşa: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler. Fıtnat Hanım, Seyyid Vehbî: hayatları, eserleri, edebî kişilikleri, şiirlerinden seçmeler. Şeyh Gâlib: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler. XVIII. yüzyıl Osmanlı sahası mesnevîleri. Surnameler, XIX. yüzyıla genel bakış, Keçecizade İzzet Molla: hayatı, eserleri, edebî kişiliği, şiirlerinden seçmeler, Enderunlu Vâsıf, Osman Şems: hayatları, eserleri, edebî kişilikleri, şiirlerinden seçmeler.

TDE 304 Tarihî Türk Şiveleri II (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu derste öğrencilerin Türkçenin tarihi şivelerinden olan Karahanlı Türkçesi hakkında kapsamlı bilgi edinmeleri sağlanmaktadır. Dersin konularını ise şu başlıklar oluşturur: Karahanlı Devri Türk Dili, Divanı Lügati't-Türk, içeriği, sözlük ve kültür ansiklopedisi olarak önem., Kutadgu Bilig: Seçme metinler, içeriği, söz varlığı ve dil kültür tarihimizdeki önemi. Atabetü'l-hakayık, içeriği, söz varlığı dil ve kültür tarihimizdeki önemi.

TDE 306 Yeni Türk Edebiyatı III (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

II. Meşrutiyet'in ilanıyla birlikte siyasi ve sosyal alanda meydana gelen değişimler, değişen insan ilişkileri, tüketim alışkanlıklarının doğurduğu yeni konu ve problemler ve yine bu dönemde ortaya çıkan fikir akımlarının edebiyat eserlerine nasıl yansıdığı üzerinde durulacaktır.

Derste işlenecek olan konu başlıkları ise şu şekildedir:

II. Meşrutiyet döneminin adlandırılması, Fecr-i Ati Topluluğunu hazırlayan şartlar, genel özellikleri ve Fecr-i Ati Beyannamesi. Metin İncelemeleri: Ahmet Haşim'in şiirlerinden örnek metin incelemesi. Millî Edebiyat devri, temsilcileri ve özellikleri (Dergiler ve Yeni Lisan Hareketi). II. Meşrutiyet Sonrası Türk romanı: Halide Edip, Yeni Turan). II. Meşrutiyet Sonrası Türk romanı: Halide Edip, Sinekli Bakkal). Çanakkale Savaşı'nın edebiyatımıza yansıması. Halide Edib'in roman ve hikâyelerinden örnek metin çözümlemesi (Ateşten Gömlek). Yahya Kemal ve yetiştiği muhit, Millî Mücadele devrinde Yahya Kemal ve eserleri. İstiklâl Marşı'nın çözümlemesi. Millî Mücadele ve Cumhuriyetin ilk yıllarında meydana gelen siyasi ve sosyal alandaki değişimler. Cumhuriyet Devri Edebiyatında Temayüller (Yedi Meşaleciler vd.), Memleketçi Edebiyat, Faruk Nafiz Çamlıbel (Han Duvarları), Reşat Nuri (Çalı Kuşu), Yakup Kadri (Kıralık Konak), Peyami Safa (Dokuzuncu Hariciye Koğuşu), Memduh Şevket Esendal-Refik Halid'den roman ve hikâye çözümlemeleri.

TDE 308 Türk Halk Edebiyatı IV (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu dersin amacı, Âşık tarzı kültür geleneği ve Türk halk temaşa sanatı hakkında bilgi vererek Âşık tarzı kültür geleneğinin ve Türk halk temaşa sanatının kültürel açıdan önemini incelemektir. Derste işlenecek konu başlıkları ise şöyledir:

Âşık edebiyatında şekil ve tür bilgisi, âşık fasılları, âşık edebiyatının meseleleri, Âşık edebiyatının asırlar boyunca geçirdiği merhaleler ve mensupları hakkında bilgiler, günümüzde âşıklık geleneği, Seyirlik köy oyunları, Karagöz, meddah, orta oyunu, tuluat hakkında bilgiler.

DÖRDÜNCÜ YIL, YEDİNCİ YARIYIL**TDE 401 Cumhuriyet Devri Türk Edebiyatı I (3 0 3) 5**

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu derste, Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatının ikinci devresine giren Garip, İl. Yeni, Hisar ve 1980 sonrası şairlerinin şiirlerinden örnek metinler üzerinde çözümlemeler yapılmaktadır. Ders, 1940-2010 tarihleri arasında oluşan şiir devrelerini içine almaktadır. Dersin ana başlıkları şu şekildedir:

Cumhuriyet döneminde şiirde konu ve imaj değişiklikleri, Garip hareketinin özellikleri ve Türk edebiyatındaki yeri, Hisar topluluğunun oluşumu ve temsilcileri, Hisarcıların sanat anlayışları, Mavi grubunun oluşumu ve polemikleri, İkinci Yeni hareketinin oluşumu ve edebiyatımızdaki yeri, 1960-1980 arası şiiri, 1980-2010 arası şiirin temsilcileri ve edebiyatımızdaki yeri, 1940'tan günümüze şiirimizden örnek metin çözümlemeleri.

TDE 403 Tarihî Türk Şiveleri III (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu derste, Harezmi ve Kıpçak Türkçesiyle yazılmış eserler tanıtılarak bu dönemlerin gramer özellikleri hakkında öğrencileri bilgilendirmek amaçlanmaktadır. Dersin içeriğini oluşturan başlıklar şu şekildedir:

Harezmi Türkçesi Grameri: Ses ve Şekil Özellikleri, İsim ve Fiil Çekimi; Harezmi Türkçesi Grameri: Zarf, Edat, Bağlaç; Metin İncelemeleri: Nehcü'l-Ferâdis; Kısasü'l-Enbiyâ; Kıpçaklar ve Kıpçak Türkçesi; Kıpçak Türkçesi Grameri: Ses ve Şekil Özellikleri, İsim ve Fiil Çekimi; Kıpçak Türkçesi Grameri: Zarf, Edat, Bağlaç; Metin İncelemeleri: Codex Cumanicus; Gülistan Tercümesi; Memlûk Kıpçak Türkçesi eserleri...

TDE 407 Dil Bilimi (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu dersin amacı dil biliminin temel kavramlarını, kapsamını, alt alanlarını ve dil bilimi akımlarını öğrencilere kavratmaktır.

Dil bilimi kavramı ve dil biliminin temel kavramları, Saussure ve yapısalcılık, Avrupa (Prag dilbilim okulu) ve Amerikan yapısalcılığı, sözcük kuramları, göstergebilim gibi çeşitli alanların dil incelemeleriyle ilgili yaklaşımlarının tanıtılması, Dil bilim çalışmalarına yön veren önemli kişiliklerin (Martinet, Bloomfield, Harris, Hjelmslev, Chomsky vb.) çalışmalarlarıyla birlikte ele alınması, betimsel boyutun yanı sıra dilin kullanımına yönelik edimbilimsel çözümlemelerin yapılması gibi konular ele alınacaktır.

Ayrıca yarıyıl boyunca, Dil biliminin tanımı, kapsamı, Dil biliminin alt alanları, temel kavramları, dil tanımları ve dilin kaynağı; felsefi ve dini yaklaşımlar, ses bilgisi ve ses bilimi, biçim bilimi, söz dizimi, anlam bilimi, gösterge bilimi, edim bilimi, dil bilimi akımları: Saussure ve yapısalcılık, Dil bilimi akımları: Prag Okulu, Dil bilimi akımları: İşlevselcilik, Dil bilimi akımları: Noam Chomsky ve üretici-dönüşümcülük gibi başlıklar da ele alınacaktır.

DÖRDÜNCÜ YIL, SEKİZİNCİ YARIYIL

TDE 402 Cumhuriyet Devri Türk Edebiyatı II (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği

Bu derste, 1946 sonrası değişen hayat şartları içerisinde oluşan ve gelişen roman, hikâye ve diğer türler üzerinde yapılacak metin incelemeleri ile konu, dil, üslup vs. gibi günümüze kadar gelenen noktalar gösterilmeye çalışılacaktır. Söz konusu dönem sonrası gelişen roman ve hikâye türleri ana hatları ile tanıtılacak ve yazarların eserleri ile sanat anlayışları üzerinde durulacaktır. Dersin içeriğini oluşturan başlıklar şu şekildedir:

1946 sonrası oluşan sosyal, siyasî ve kültürel hayat, konuları ve temaları bakımından 1946 sonrası Türk romanı ve hikâyesi, sosyal gerçekçilik ve köy romanları ile hikâyeleri, Ayla Kutlu'nun "Hoşça Kal Umut" romanının tahlili, Fakir Baykurt'un "Kaplumbağalar" romanının tahlili, Yeni gelenekçi roman ve hikâye, Tarık Buğra'nın "Gençliğim Eyvah" romanı ve "Hayat Böyledir" hikâyesinin tahlili, Yeni İslamî roman ve hikâyesi, Rasim Özdenören'in "Çözülme ve Aile" adlı hikâyelerinin tahlili, Soyutçuların hikâye ve roman anlayışı, Nedim Gürsel'in "Mont-Souris Parkı" hikâyesinin tahlili, Son Yeni romancılar, Yusuf Atılgan'ın "Anayurt Otel"nin tahlili, Oğuz Atay'ın "Tutunamayanlar" ve Orhan Pamuk'un "Sessiz Ev" romanının tahlili. Selim İleri'nin "Kırık Deniz Kabukları" romanı ve "Gelinlik Kız" hikâyesinin tahlili, Turgut Özakman'ın "Cumhuriyet" romanının tahlili.

TDE 404 Tarihî Türk Şiveleri IV (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Hedefi ve Kapsamı:

Bu derste Çağatay Türkçesi gramer özellikleri incelenecek ve döneme ait metinlerden örnekler ele alınacaktır. Klasik öncesi Çağatay Türkçesi, Klasik Çağatay Türkçesi ve devamı niteliğinde olan son Çağatayca devri ve Özbek Türkçesine geçiş devri metinleri öğrencilere aktarılacaktır. Sekkaki, Lütfi, Ali Şir Nevai ve eserleri, Gedai, Babür Şah ve Babürname, Şeybani ve Ubeydullah Han gibi şairler ve şiirleri incelenecektir. Bugünkü Özbek Türkçesinin gramer özellikleri örnek metinlerle tanıtılacaktır.

TDE 408 Bitirme Çalışması (0 6 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Her öğrencinin teorik ya da uygulamaya yönelik bir mezuniyet çalışması olur. Proje konuları sekizinci dönemin başında belirlenir. Bu mezuniyet projesini yürüten öğrenciler, ortaya çıkardıkları malzemeleri "Bitirme Çalışması" adıyla, yazılı ve sözlü bir biçimde bağlı bulunduğu bölüm yönetimi tarafından oluşturulan bir jürinin önünde sunarlar.

SEÇMELİ DERSLER

TDE 109 Türk Kültür Tarihi I (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu dersin amacı Orta Asya'dan başlayarak yaşadıkları tüm bölgelerde her dönemde bir ya da birkaç devlet kurmuş olan Türklerin tarihsel olaylarını yer ve zaman göstererek, sebep, sonuç ve yorumlarıyla açıklamak, Türklerin bir gelişim ve değişim süreci içerisinde çeşitli coğrafyalarda ortaya koydukları kültür değerlerini tanıtmak ve incelemektir.

Kültür ve tarihin tanımı, Atatürk'ün kültür ve tarih anlayışı, Türklerde kültürün öğeleri (dil, din, yazı, bilim ve sanat), Türk Kültürünü yaygınlaştıran araçlardan kâğıt, matbaa ve kütüphaneler, dünyada Türkler ve Türk kültürünün çevre kültürlerle ilişkisi, İslâmiyet'ten önceki ve sonraki dönem Türk kültürü konuları üzerinde durulur.

TDE 110 Türk Kültür Tarihi II (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu dersin amacı Orta Asya'dan başlayarak yaşadıkları tüm bölgelerde her dönemde bir ya da birkaç devlet kurmuş olan Türklerin tarihsel olaylarını yer ve zaman göstererek, sebep, sonuç ve yorumlarıyla açıklamak, Türklerin bir gelişim ve değişim süreci içerisinde çeşitli coğrafyalarda ortaya koydukları kültür değerlerini tanıtmak ve incelemektir.

Dersin konu başlıkları şunlardır: Selçuklu ve Osmanlı kültür ve uygarlığı genel değerlendirme, Anadolu ve Balkanlarda Türk kültürünün izleri, Türklerde giyim-kuşam, Türk sahne sanatları ve seyirlik oyunları, Türk kültüründe askerlik, Türk kültüründe müzik ve spor, Türk kültüründe bayramlar, adetler, örfler, görenek ve gelenekler.

TDE 111 Edebî Bilgiler (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği

Bu derste Divan şiirinin poetik yapısını oluşturan temel unsurlar ele alınmaktadır. İlk olarak edebiyat ve belagat kavramları üzerinde durulmakta, ardından şiirde ahenk unsurları, nazım biçimleri, ölçü ve kafiye konuları incelenmektedir. Dersin devamında aruz vezninin ortaya çıkışı, tarihî gelişimi, temel kavramları ve aruz kalıpları teorik ve uygulamalı olarak işlenmektedir. Dönemin ikinci yarısında ise mecazla, anlamla ve lafızla ilgili edebî sanatlar tanıtılmakta; klasik Türk şiiri metinleri üzerinden uygulamalar yapılarak öğrencilerin bu sanatları metin üzerinde tespit etme ve yorumlama becerileri geliştirilmektedir. Ders boyunca Divan şiirinden seçilen örnek metinler aracılığıyla teorik bilgilerin uygulamaya aktarılması ve öğrencilerin metin çözümleme yetkinliği kazanmaları amaçlanmaktadır.

TDE 112 Eski Türk Edebiyatında Türler (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu derste, Klasik Türk edebiyatının başlangıcından Tanzimat devrine kadarki süreçte, manzum ve mensur olarak ortaya konmuş ve tür olarak değer kazanmış edebî eserlerin ortak özellikleri, o türün en iyi, çarpıcı veya tesirli örnekleri üzerinden tanıtılacaktır. Örnek metinler üzerinde işlenecektir. Derste, o türe ait eserlerin Klasik Türk edebiyatının başlangıç dönemindeki özelliklerinde sonradan ne gibi değişimler yaşandığı da gösterilecektir.

TDE 211 Türk Edebiyatında Dini Metinler (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu dersin amacı, klâsik Türk edebiyatındaki Allah, peygamber ve diğer dinî-edebî türlerin, sosyal hayatla ilgili doğum, ölüm, kutlama, savaş, barış ve hicivle ilgili türlerin mahiyetini, beslendiği kaynakları örneklerle kavratmaktır.

TDE 213 Tarih Boyunca Türk Alfabeleri ve Türkçenin Yazımı (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ver İçeriği:

Türkçenin yazımı için tarih boyunca kullanılmış ve kullanılmakta olan türlü alfabeleri tanıtmak, alfabe değişikliğine zemin hazırlayan kültürel ve sosyal etkileri açıklamak ve bu alfabelerle yazılmış eski/yeni Türkçe metin örneklerini incelemek dersin amacını oluşturur.

TDE 215 Eski Türkçe Metinlerden Seçmeler (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ver İçeriği:

Dersin amacı, Türk kültür tarihinin en eski metinlerini tanımak, bu metinlerin dil ve söz varlığı hakkında bilgi sahibi olmak ve bu metinlerin kaleme alındığı coğrafyada yaşayan Türk toplumlarının kültürü, coğrafi ve tarihi dokusu hakkında bilgi sahibi olmaktır.

Ders boyunca Türkçenin başlangıcından günümüze kadar geçen süreç içerisinde kaleme alınmış edebî metinler üzerinde dil, kültür ve anlam incelemeleri yapılacak, tarihî Türkçe metinler öğrencilere tanıtılacak, Eski Türkçe ile günümüz Türkçesi arasındaki değişen ve değişmeyen dil özelliklerini örnek metinler üzerinde incelenecektir.

TDE 217 Türk Dünyası Edebî Metinleri (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ver İçeriği:

Türk dünyasının farklı coğrafyalarında oluşturulan edebî metinlerden örnek seçilerek, dil başta olmak üzere bu metinler arasındaki benzer ve farklı özellikler gösterilmeye çalışılacak; Türkiye Türkçesindeki benzer örneklerle karşılaştırılması yapılacaktır.

TDE 219 Batı Türkçesi Metin İncelemeleri (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ver İçeriği:

Öğrencilere, Türkçenin tarihsel dönemlerinden Batı Türkçesine ait metinleri tanıtmak ve metinler üzerinde dilbilgisi incelemeleri yapma becerisi kazandırmak. Bu derse öğrencilerin şu becerilere sahip olmaları beklenir: Türkçenin tarihsel dönemleri hakkında bilgi edinme, dilbilgisinin kavram ve terimlerini tanıma, dilbilgisi incelemeleri konusunda genel bilgi sahibi olma, Batı Türkçesi metinleri üzerine araştırma yapmış bilim adamlarını tanıma, Türk dili tarihi ve Batı Türkçesinin oluşumunu açıklayabilme ve Batı Türkçesine ait metinleri dilbilgisel olarak inceleyebilme. Derste öğrencilere; Batı Türkçesinin Türk dili tarihi içerisindeki yeri anlatılır. Batı Türkçesine ait metinler tanıtılarak söz konusu metinler üzerinde gramer incelemeleri yapma yetisi kazandırılır.

TDE 212 Türk Tasavvuf Edebiyatı (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ver İçeriği:

Bu dersin amacı, Türk tasavvufunun Klasik Türk Edebiyatındaki yansımalarını ortaya koymak ve öğrencileri Klasik Türk Edebiyatındaki manzum ve mensur tasavvufi metinleri çözümler ve yorumlayabilir bir seviyeye getirmektir. Tasavvufun doğuşu, yapılanması, kurumsallaşması, tarihî dönemlerde Türk toplumunda tasavvufun yeri ve fonksiyonu, Tasavvuf ve edebiyat ilişkisi, tasavvuf edebiyatının genel özellikleri, Klasik Türk şiirinde tasavvufun yeri, tasavvufî düşüncenin işlendiği edebî metinler, Türk tasavvuf edebiyatının önemli şahsiyetleri ve eserleri gibi konular üzerinde durulacaktır.

TDE 216 Türk Edebiyatında Edebî Şahsiyetler ve Şaheserler (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ver İçeriği:

Bu derste, Türk edebiyatının başlangıcından günümüze kadar olan süreçte, türünün iyi, çarpıcı veya tesirli örnekleri olarak kabul görmüş, devrinde ve sonrasında nesiller üzerinde etkiler uyandırmış eserler ile bu eserleri kaleme alan edebî şahsiyetler tanıtılacaktır. Eserlerin edebiyat tarihi içindeki yerleri ve işlevleri üzerinde durulacaktır.

TDE 220 Erken Dönem Azerbaycan Türkçesi (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ver İçeriği:

Bu dersin amacı, Güneybatı Oğuz Türkçesi grubundaki Azerî Türkçesinin erken dönemlerinde kullanılan alfabesiyle ses ve biçim bilgisini öğretmek; Azerî Türkçesiyle yazılmış edebî eserleri tanıtmak; Arap, Kiril ve Latin alfabeleri esnasındaki erken dönemde yazılmış Azerî Türkçesi metinlerini okuyarak bu dönem hakkında bilgi sahibi olmaktır.

TDE 222 Anadolu ve Rumeli Ağzları (3 0 3) 5

Bu ders ile öğrenciler Türkçenin Anadolu ve Rumeli bölgelerinde konuşulan ağzların fonetik ve morfolojik özelliklerini öğrenmesi, bu özelliklerin, Türkçenin daha eski dönemleri ile olan bağlantısını sorgulayabilmesi, çeşitli düzeydeki dil sorunlarına ağız özellikleri vasıtasıyla çözüm önerilerinde bulunabilmesi amaçlanmıştır.

TDE 224 Osmanlı Türkçesi Metin İncelemeleri ve Grameri (3 0 3) 5

Dersin Genel Amacı: Öğrencilere, Osmanlı Türkçesindeki Arapça yapıları öğretmenin amaçlandığı bu derste, Osmanlı Türkçesindeki Arapça gramer kuralları, Osmanlı Türkçesindeki Arapça kelime grupları (masdarlar, kalıplar, aksamiseba, illetli vezinler), Osmanlı Türkçesinin gramer özellikleri, Osmanlı Türkçesinde Arapça şekiller üzerinde durulacak, ödev çalışmalarıyla yazma ve okuma teknikleri geliştirilecektir. Bu derste öğrenci: Osmanlı dönemi kültürü ve medeniyeti hakkında bilgi sahibi olur, Osmanlı Türkçesine has grameri her yönüyle öğrenir, Osmanlı dönemindeki Türkçenin gelişimini kavrar, Osmanlı Türkçesindeki Arapça ve Farsça gramer kurallarını öğrenir, Osmanlı Türkçesinin imla özelliklerini öğrenir, Osmanlı Türkçesi ile yazılı ileri seviyedeki metinleri okur, kendi alanıyla ilgili yazılmış ileri seviyedeki metinleri anlama becerisini geliştirir, okunamayan kelimeleri ve anlamlarını bulma yollarını kavrar, Aksamiseba öğretilir, illetli vezin bulmayı öğrenir, kökleri ayırt edebilir, ileri sözlük kullanım

tekniklerini öğrenir, yazı çeşitleri hakkında bilgi ve beceri kazanır, öğrenilmiş konuları okunacak seçkin metinler üzerinde pekiştirici ve tablolaştırıcı alıştırmalar yapabilir.

Osmanlı Türkçesine giren Arapça ve Farsça unsurların gramer olarak öğretilmesiyle, bu unsurların metinlere yansıyan biçimlerini, örnek metinler üzerinde inceleyerek, mânâya katkılarını göstermeyi amaçlar.

TDE 309 Şair Padişahlar (3 0 3) 4

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Sultan II. Murat'tan başlayarak şiirle meşgul olan padişah ve şehzâdelerin örnek şiirleri üzerinde edebî incelemelerde bulunulacaktır.

TDE 311 Türk Sanat Tarihi - I (3 0 3) 4

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu derste Türk Sanatı Tarihinin İslam Öncesinden Anadolu Selçuklu'ya kadar uzanan dönemi kronolojik bir sıra izlenerek genel çizgileriyle ele alınarak işlenir. Öğrencilerin kendi sanat köklerini, sanat alanında öne çıkan kişi ve eserlerini daha iyi tanımaları amaçlanır. Ders-te işlenecek olan konu başlıkları şu şekildedir:

Türk Sanatı kavramı İslam Öncesi dönem Türk Sanatı, Hun sanatı, Göktürk sanatı, Uy-gur Sanatı, Karahanlı mimarisi, Gazneli Mimarisi, Büyük Selçuklu Mimarisi. Anadolu'da İlk Türk Beylikleri Dönemi Sanatı. Anadolu'da Selçuklu Sanatı (Mimarisi ve El Sanatları) Anado-lu'da Beylikler Dönemi Sanatı.

TDE 313 Encümen-i Şuara (3 0 3) 4

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Padişah veya şehzade sarayları ile etraflarında birer muhit edinmiş devlet büyükleri-nin konaklarında düzenlenen içki ve şiir meclislerinin XIX. yüzyıldaki yansıması olarak karşımı-za çıkan Encümen-i Şuara'nın özellikleri, bu topluluk içerisinde yer alan şairlerin edebî kişilik-leri ve eserleri tanıtılacaktır.

TDE 325 Yabancı Türkologlar ve Eserleri (3 0 3) 4

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Türkoloji biliminin ortaya çıkışının ve gelişme nedenleri sürecinin aktarılması amaç-lanmaktadır. Dünyadaki Türkoloji çalışmaları ile bu çalışmaları yapan Türkologlar hakkında bilgiler verilecek, dünya çapında yapılan Türkoloji çalışmaları incelenecektir.

TDE 327 Eski Türk Dili Metinleri ve Cümle Bilgisi (3 0 3) 4

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu dersin amacı "Eski Türkçe" dönemine ait metinlerin derinlemesine incelenmesi ve özellikle cümle yapısının tahlil edilmesidir. Türk dilinin tarihî gelişimi içerisinde "Eski Türkçe" dönemine ait örnek metinlerden hareket edilerek bu metinlerde kullanılan cümlelerin özel-likleri kavratılacak ve tahlili yapılacaktır.

TDE 329 Seminer (1 0 1) 2

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu ders, Türk Dili ve Edebiyatı alanında öğrencilerin akademik donanımlarını geliştirmek, güncel tartışmaları takip edebilmelerini sağlamak ve meslekî ufuklarını genişletmek amacıyla düzenlenmiştir.

Ders kapsamında Türk Dili ve Edebiyatı bölümü için önemli konular, alanın temel eserleri ve yön veren isimleri ele alınacaktır. Güncel akademik tartışmalar, araştırma yöntemleri ve edebiyat biliminin farklı disiplinlerle ilişkisi üzerinde durulacaktır. Alan uzmanlarının katılımıyla konferanslar düzenlenecek, davet edilen misafir hocalar eşliğinde öğrencilere farklı bakış açıları sunulacaktır. Öğrenciler, belirlenen metinler ve tartışma başlıkları üzerinden seminer hazırlıkları yapacak ve bunları sözlü sunumlarla paylaşacaklardır.

TDE 312 Eski Türk Edebiyatında Nesir (3 0 3) 4

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu dersin amacı, Türk nesrinin tarihî gelişim sürecinde Klasik Türk Edebiyatında nesir türünde kaleme alınan belli başlı eserlerden yola çıkarak Türk nesrinin tarihî gelişimini incelemektir. Bu doğrultuda seçilmiş mensur metinler üzerinde dil ve tür özellikleri kavratılacak, Klasik Türk Edebiyatında nesir ile şiir arasındaki müştereklik ve farklılıklar hissettirilecektir. Yazı dilinde anlatım şekli olarak günümüz Türkçesi ile Osmanlı döneminde Türkçesi arasında değişen ve değişmeyen özellikleri tesbit edilecektir.

TDE 314 Türk Sanat Tarihi - II (3 0 3) 4

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Türk Sanatı Tarihi ve Uygarlığının kronolojik bir sıra izlenerek işlendiği bu dersin amacı, Türk tarihinin Osmanlı dönemi kültür ve uygarlığı, devlet ve toplum yapısı hakkında verilecek bilgiler ışığında, Osmanlı sanatının oluşumunu etkileyen faktörler üzerinde durularak, Osmanlıdan günümüze oluşturulan Türk sanatı eserleri ve öne çıkan sanatçıları tanıtmak ve incelemektir. Bu derste işlenecek konu başlıkları ise şöyledir:

Osmanlı Devletinin kuruluşundan 19. yüzyıla kadar Osmanlı Tarihi, Osmanlılarda, Kültür ve Sanat (Mimarlık, Resim ve Gelenekli El Sanatları). Batılılaşmadan günümüze Türk Sanatı Tarihi.

TDE 316 Batı Sanat Akımları (3 0 3) 4

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Batı Etkisindeki Türk Edebiyatı döneminde edebiyatımıza yansımalarına şahit olduğumuz Batı sanat akımları ele alınacak, bu akımlardan etkilenen sanatçılar ve eserleri incelenecektir.

TDE 320 Sözlük Bilimi ve Türk Dili Sözlükleri (3 0 3) 4

Bu derste sözlük biliminin temel kavramları, sözlük türleri ve tarihsel gelişimi ele alınır. Türk dili sözlüklerinin hazırlanma yöntemleri ve kullanım alanları tanıtılır. Öğrenciler, farklı sözlük örnekleri üzerinde incelemeler yaparak sözlükçülüğün kuramsal ve uygulamalı yönlerini kavrarlar.

TDE 322 Sosyal Sorumluluk Projesi (0 1 1) 2

Bu ders, öğrencilerin toplumsal sorumluluk bilincini geliştirmeyi amaçlar. Öğrenciler, belirlenen sosyal projelerde aktif görev alarak işbirliği, planlama ve uygulama deneyimi kazanır. Böylece hem sosyal duyarlılık hem de ekip çalışması becerileri pekiştirilir.

TDE 405 Çağdaş Türk Lehçeleri I (3 0 3) 4

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu dersin amacı, Türk lehçelerinin doğuşu, sınıflandırılması ve genel özellikleri hakkında bilgiler vererek Türk lehçelerinin Türk dilinin içindeki yeri ve özelliklerini kavratmaktır. Derste işlenecek konuların başlıkları şunlardır:

Türk lehçelerinin tasnif denemeleri; Karluk, Kıpçak ve Oğuz ağzının genel özellikleri ve bu gruplara giren Çağdaş Türk Lehçeleri; Azerbaycan Türkçesi ve genel özellikleri; Haydar Babaya Selam şiiiri ve Kuzey Azerbaycan Edebiyatından seçme metinler; Kiril harfleri ve örnekleri; Türk Dünyasında alfabe birliği meselesi; Kazak Türkçesi metinleri, ilk örnekler; Kazak Türkçesinin fonetik özellikleri ve Türkiye Türkçesinden farklılıkları; Kazak Türkçesi Tüsindirme Sözdüğü'nden örnekler ve Kazak Türkçesinin söz varlığı; Kazak Türkçesinin yapım ve çekim ekleri, Kiril harfli metinlerden örnekler.

TDE 409 Metin Şerhi (3 0 3) 4

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Çeşitli tür ve biçimlerdeki Dîvân edebiyatı metinlerinin yazıldıkları dönemin edebî anlayışı ve kültürel referanslarıyla açıklanması, dolayısıyla anlaşılması amaçlanmaktadır. Başta Ali Nihad Tarlan olmak üzere metin şerhi yapanların metinleri okunacaktır.

TDE 425 Bilimsel Araştırma-Yazma Teknikleri ve Etik (3 0 3) 4

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu dersin amacı, bilimsel araştırma yapmak ve elde edilen verileri, makale, kitap ve teze dönüştürmektir. Derste ele alınacak olan konu başlıkları şu şekildedir:

Bilim ve araştırma kavramları, kütüphane kataloglarının amaçları ve özellikleri, başlıca araştırma türleri, yöntem ve modelleriyle edebiyat araştırmalarında yöntem, bulgu, yorum, sonuç ve önerilerin ortaya konulmasında izlenecek yollar; bilgi edinme yolları, konu seçimi ve uygulanması, plan yapma, katalogları tanıma, kaynak tarama, toplanan verilerin değerlendirilmesi, dipnot ve bibliyografya-kaynakça hazırlama araştırma önerisi ile rapor hazırlama ve yazma teknikleri.

TDE 413 Çocuk Edebiyatı (3 0 3) 4

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Dünyada ve ülkemizdeki çocuk edebiyatı çalışmaları değerlendirilmekte, çocuk kitaplarının insan ve yurttaş yetiştirmenin başlangıç noktasındaki o derin ve güçlü etkileri irdelenmektedir.

TDE 415 Anı Edebiyatı (3 0 3) 4

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu derste, “Hatırat veya anı nedir?” sorusu üzerinde durulacak ve ardından Türk edebiyatında hatırat/anı türünün tarihçesi anlatılacaktır. Hatıratın/anının diğer edebî türlerle birleşen ve ayrılan yönleri ele alınacaktır. Tanzimat ve Cumhuriyet devrinde yazılan hatıratlardan seçilecek örnek metin ve eserler üzerinde devir, kültür, biyografi, dil, üslûp ve oluşumların bir incelenmesi yapılacaktır.

TDE 421 Türk Kültüründe İstanbul (3 0 3) 4

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Türk tarihinde, Türk-İslâm coğrafyasında İstanbul’un yeri ve önemi üzerinde durulacaktır. Türk halk kültüründe İstanbul efsaneleri, menkıbeleri, türküleri ve diğer folklorik özellikleri ile Türk edebiyatında “İstanbul” konulu edebî ve görsel sanat eserlerinden hareket edilerek asırlar içinde “Türk İstanbul” olan bu kadim şehrin kültürel özellikleri öğrencilere aktarılacaktır.

TDE 423 Eski Türk Edebiyatında Mazmunlar (3 0 3) 4

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Öğrencilere manzum metinleri daha iyi ve doğru anlama yeteneği kazandırmak, beyitlerin içinde gizli olan anlamları tespit edebilmelerini sağlamak. Klasik Türk şiirindeki mazmunlar ile bunların çağrışımları tanıtılarak, mazmunların söz sanatlarında kullanılışı örnek şiirler üzerinde incelenecektir.

TDE 406 Çağdaş Türk Lehçeleri II (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu derste, Türk dünyasını dil ve Edebiyatını bütün yaygın sahalalarıyla örnek metinlerle tanıtmak ve alfabe farklılıklarını göstermek amaçlanmaktadır. Bugün yazıya sahip olan lehçeler başta olmak üzere günümüzde konuşulan bütün lehçelerimiz; vokaller ve konsonantlar açısından incelenecek, özel ve ortak ses hadiseleri üzerinde tek tek durulacaktır.

Dersin morfolojik kısmında ise yine karşılaştırmalı olarak lehçelerimizin farklı ve benzer yönleri ortaya konacaktır. XIX. yy. sonu ve XX. yüzyıl başlarında (1920’li yıllara kadar) Türkiye ile Çarlık Rusyası ve Sovyetler Birliği’ndeki Türk boyları arasında gerçekleşen siyasî ve kültürel ilişkiler ana hatlarıyla ele alınacak daha sonra özellikle dil ve edebiyat alanındaki etkileşimler değerlendirilecek, örnek metinler incelenecektir. Türk dünyasında modernleşme hareketi ve buna bağlı olarak ortaya çıkan ulusallaşma sürecinin dil ve edebiyat alanındaki etkileri, yansımaları üzerinde durulacaktır. Ele alınacak konu başlıkları ise şöyledir:

Kazak Türkçesi metinleri, Kiril harfli metinler, Alistaki Bavırma ve Türkistan Şiirleri (Mağcan Cumabayulı), Abay, Şekerim, Baytursunoğlu ve Bes Arıs'tan örnek metinler. Kazak Türkçesi-nin morfolojik ve sentaktik özellikleri ve Türkiye Türkçesi ile benzer ve farklı yönleri. Kazak Türkçesinin Söz Varlığı, Türkiye Türkçesi ve Kazak Türkçesi arasında söz varlığı bakımından benzerlik ve farklılıklar. Gagavuz Türkçesi ve Edebiyatı, Türkmen Türkçesi ve Edebiyatı, Yeni Uygur Türkçesi ve Edebiyatı, Kırım-Tatar Türkçesi ve Edebiyatı'ndan seçme örnekler. Azerbaycan Türkçesi ve Edebiyatı, Gagavuz Türkçesi ve Edebiyatı, Türkmen Türkçesi ve Edebiyatı'ndan örnek metinler ve şahsiyetlerin tanıtılması.

TDE 410 Çağatay Edebiyatı (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Çağatay Türkçesi adı verilen Türkçenin “Doğu” yazı dili ile yazılmış ürünlerden oluşan edebiyatının muhtevisi üzerinde durulacaktır. Bu edebiyat içerisinde eser vermiş sanatçılar ve örnek eserleri incelenecektir.

TDE 412 Tasavvufi Metin Şerhi (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Tasavvufun doğuşu, kurumsallaşması, insana ve insanî değerlere verdiği önemle birlikte metinlerin tasavvufi yöntemle ele alınması, yorumlanması ve eleştirisi usulü de derste işlenen konular arasındadır. Bu ders ile tasavvufî niteliği ağır basan şiirlerin incelenmesi ve yorumlanması için gereken kazanımların verilmesi, yapılan alıştırmalarla bu kazanımların kalıcı bir hale dönüştürülmesi hedeflenmektedir.

TDE 414 Türkçenin Yabancı Dillerle Etkileşimi (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Dilimize yabancı dillerden geçen alıntı ve ödünçleme yoluyla edinilmiş sözcüklerin tespiti, tespit usulleri, bu sözcüklerin sözlükler üzerinden incelenmesi, dilin doğru kullanımı açısından değerlendirilmesi üzerinde durulacaktır. Türkçenin diğer dillerle sözcük alışverişinin boyutları ve dilimize etkileri tartışılacaktır.

TDE 416 Türk Edebiyatında Düşünce Hareketleri (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu derste, III. Selim döneminden Tanzimat Fermanı'nın ilânına kadar olan süredeki askerî, malî ve eğitim alanındaki yenileşme hareketleri ana hatlarıyla anlatılacaktır. Tanzimat ve Islahat Fermanlarının değerlendirilecektir. Yeni Osmanlılar Cemiyeti, Osmanlıcılık, İttihat ve Terakki Cemiyeti, İslâmcılık, Türkçülük ve Cumhuriyet dönemi fikir hareketlerinin edebiyatımıza yansısı ele alınıp işlenecektir.

TDE 418 Savaş Edebiyatı (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu derste, ‘savaş’ kavramı üzerinde durulacak ve “Savaş edebiyatı nedir?” sorusunun cevabı aranacaktır. Ana hatlarıyla savaş edebiyatının tarihçesinden bahsedilecektir. 1853-1856 Kırım Harbi’nin, 1877-78 Osmanlı-Rus Harbi’nin, Balkan Harbi’nin, I. Dünya Savaşı’nın, 1915 Çanakkale Zaferi’nin, Millî Mücadele döneminin, Kurtuluş Savaşı’nın, Kore Harbi’nin ve 1974 Kıbrıs Mutlu Barış Harekatı’nın şiirimize, hikâyemize, romanımıza ve diğer edebî türlere yansımaları, örnek metinlerle anlatılacaktır.

TDE 420 Yazma Divan Okumaları ve Metin Şerhi (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu derste, Klasik Türk edebiyatının başlangıcından Tanzimat devrine kadarki süreçte, üstat kabul edilen şairlere öncelik verilerek, bu şairlerin yazma divan nüshalarından alınan örnek metinler (manzumeler) transkripsiyonlu olarak yeni yazıya aktarılacak ve farklı şerh yöntemleri kullanılarak manzumenin şerhi yapılacaktır. Beytin varsa birden fazla anlamı üzerinde durulacak, aralarındaki ilişkiler gösterilecektir. Manzumelerin yeni yazıya aktarımı esnasında divan yazmalarında yer alan özel işaret ya da kayıtların da yeri geldikçe ne anlam ifade ettikleri bildirilecektir. Şerh edilecek eserlerin seçiminde gazel başta olmak üzere kaside, mesnevi gibi farklı türler göz önünde bulundurulacaktır.

TDE 426 Etkili ve Güzel Konuşma (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu dersin amacı öğrencilere etkili iletişim kavramının temel amacını algılamalarını sağlamak, Türkçemizi düzgün konuşmak ve öğrencilerin etkili iletişim konusundaki becerilerinin görsel ve işitsel platformda geliştirilmesine katkıda bulunmaktır.

TDE 428 Türk Halk Hikâyeleri ve Masalları (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Destandan hikâyeye geçiş dönemi eserlerinden başlayarak Türk halk hikâyeleri ve tanınmış hikâyecileri tanıtılacaktır. Halk hikâyeleri ve masallar üzerinde yapılan çalışmalar, halk hikâyelerinin motif yapısı üzerinde durulacak ve belli başlı halk hikâyelerinin ve masalların yapısal özellikleri incelenecektir.

TDE 430 Söz Dizimi İncelemeleri (3 0 3) 5

Dersin Amacı, Kapsamı ve İçeriği:

Bu derste Türkçenin söz dizimi yapısı, cümle türleri ve öge ilişkileri incelenir. Geleneksel ve çağdaş dilbilim yaklaşımlarıyla cümle çözümlemeleri yapılır. Özellikle edebî metinler ve ağızlardan seçilmiş örnekler üzerinde uygulamalı çözümlemeler gerçekleştirilir. Öğrencilerin, söz dizimi kurallarını hem teorik hem de pratik düzeyde kavramaları hedeflenir.